

Herr Talman

Värderade lagtingsledamöter

Värderade Talman från Konungariket Sverige

Värderade riksdagsledamöter från konungariket Sverige

Fru Lantråd

Värderade generalkonsul för konungariket Sverige

Värderade åhörare

I år skall vi hela året fira Ålandsrörelsens 100-års jubileum och begrunda rörelsens engagemang samt förvalta det arv vi fått.

Ålänningarna ville med stort folkligt stöd 95 % återförenas med Sverige för att tillförsäkra ålänningarna deras svenska språk och kultur. Julius Sundblom skrev vid denna tidpunkt att ålänningarna har sedan hedenhöst haft band till Sverige och Stockholm är Ålands marknadsplats.

Ålänningarna visade med styrka att de ville återförenas med Sverige. Ålänningarna satte sina förhoppningar till Förenta staternas president Wilsons förklaring inför fredskonferensen i Paris efter första världskriget att folks självbestämmande skulle beaktas så att alla folkslag själva skulle få bestämma sin framtid.

Ålandsrörelsen fick som resultat att Finland kom att erbjuda Åland en självstyrelse som ålänningarna inte

ville ha. Avsikten var att bejaka ålänningarnas strävan om att återförenas med Sverige samt att påverka Nationernas förbunds kommande beslut.

Tyvärr visade Nationernas förbunds beslut att befolkningsgrupper aldrig beaktas utan nationernas intressen går först. Så är också läget idag. Vilken stat ställer sig bakom Åland i ett skarpt läge idag.

Ålandsrörelsens bittra nederlag vid Nationernas förbunds beslut ledde ändå till att rörelsen fortsatte sin kamp. Det första lagligt valda landstinget fick en tuff uppgift att bygga upp självstyrelsen från grunden. Självstyrelselagen som erbjöds ålänningarna var en produkt som skapats i stor hast av Finland. Detta innebar att finländska myndigheter utnyttjade detta och försökte bromsa och begränsa självstyrelsen så mycket som möjligt. Värderade kolleger känner Ni igen er i dagens situation?

Kom ihåg att Finlands löfte i det första lagförslagets motiveringar var att landet Åland skulle tillförsäkras självbestämmande så långt som en icke suverän stat kan erhålla. Detta löfte gavs också inför behandlingen inför Nationernas förbunds beslut.

Ständiga tvister uppstod omedelbart mellan Åland och Finland och har fortgått och fortgår även idag. Det vi alltid ska minnas är att politiska löften saknar substans om de inte är lagreglerat i självstyrelselagen. Under

senare år har löften i vanlig lagstiftning ändrats vilket framtida ålandsrörelse bör minnas.

Efter Nationernas förbunds beslut svalnade svenskarnas intresse för Åland markant. Någon hjälp kunde ålänningarna inte längre räkna med. Idag kan vi passa på att begära att Ni stöder oss samt medverkar till att Åland får en plats i EU parlamentet.

Idag står Åland som alltid inför en tuff framtid. Hur skall vi bevara vårt språk och kultur inom en stat som alltmer vill likrikta all lagstiftning och budgetmakt samt binda Åland i system som är svåra att avvika från. Dessutom har de finska myndigheterna allt svårare att uppfylla kravet på svensk service.

Ålänningarnas framtid och rättssäkerhet är i fara och det krävs fortsatta kraftåtgärder från oss ålänningar om vi skall bevaras som en folklig nation. Hur skall vi stärka självstyrelsen i ett hårdare politiskt klimat i staten Finland.

De flesta stater behandlar sina minoriteter inom sina stats gränser lika och vill ha en likriktning inom statens intressesfär. Detta beror oftast på okunskap och tyvärr i vissa fall med politisk medvetenhet.

Vi ålänningar skall inför framtiden veta att vi sitter ensam i båten på ett stormande Ålands hav och det är bara vi själva som kan ro båten i land.

Ett stort tack skall riktas mot alla ålänningar som under generationer visat att vi byggt upp ett samhälle som är den rikaste regionen i Europa. Här visar vi att vi oberoende av ålder att ålänningarna jobbar hårt där 80 plussare som Ingmar i Geta eller Marita i Mariehamn visar vägen.

Åland utgör ett land i den nordiska familjen. Ett land - ett folk är i sig erkänt numera av Finland. Ett land utgör ett folkrättsligt område med eget språk.

Vi har visat vår styrka och skall så fortsätta. Låt ålandsrörelsens anda fortsätta i framtiden. Hur svårt kan det vara att låta oss sköta oss själva?